

April 2001

JOHN BUCHANAN PRIZE UNIVERSITY OF LIVERPOOL

Although the University has not been able to appoint a Lecturer in Esperanto this year, nevertheless they wish to offer the prestigious John Buchanan Prize.

The candidates are required to present an original essay of at least 1,000 words on one of three offered subjects, and a translation passage of not less than 500 words into Esperanto.

The staff of the University's Department of Modern languages is "leaning over backwards" to keep Esperanto as a viable subject at Liverpool.

Applications for details should be sent to the Registrar, The University of Liverpool, P.O.B. 147, Liverpool L69 3BX. The prize is £150. I shall be marking the papers, which must be in by 1st May.

I have only just been informed by the University that they wish to offer the prize, which is very short notice indeed. The winner will be announced in the University's House journal.
Don Lord.

State Recognition in Hungary

In the past year a new law was introduced to add Esperanto to the existing seven accredited foreign languages recognised by the state education system. Esperanto has already been used in telephone books, railway timetables, university courses, etc., but this is a significant leap forward in state recognition of the value of Esperanto.

This means that students can learn the language and its history and take examinations for university entry. As students cannot receive a high school or university diploma unless they have passed examinations in one or two foreign languages, this new law could give a strong boost to Esperanto in Hungary.

Inside this issue:

Youth Holiday Report	2
New Trade Union web site	
Book Review	3
Penfriends	4
Radio	4
A Canal Boatrip	5
Pasporta Servo	6
Warning: Tricksters	7
Kastelo Gresillon	7
Book List	8
Calendar of Events	9
Scottish Congress	10
Horace Barks (Part 3)	11
Everyday Esperanto	12
Why Esperanto has 16 Rules.	13
Bonvolu Esperantigu	14
Crossword	15
Official announcements	16

ATTENTION!

Scottish Congress 2001

May 4th to 7th
Motherwell
nr Glasgow

See page 10 for
more details .

NIAJ RENKONTIĜOJ

Impresoj pri Internacia Junulara Semajno 2000

Ĉi somere inter la 27 07 kaj 02 08 en hungara urbo Nyreghaza okazis IJS Mi vojaĝis tien per aŭto traveturinte multajn malgrandajn urbetojn kaj vilaĝojn de Pollando, Siovakio kaj Hungario. En Slovakio estis facile interkompreneagi. Mi ege ekſatis kelkajn Slovakajn Ĉevojajn skribajojn, k.e. *pot ravin, okres, zmarzlinia*. Komplikajoj komenciĝis nur en Hungario. La bezono de internacia lingvo estis vere sentebla. Mi nenion kompreenis kaj devis ec kelkfoje haldi por trovi mangējon; nur "gurniservis" estis por mi komprenebla. Mi komencis kredi al mia bonċanco en Hungario nur rimarkinte surstrate grandan E-grupon kompreneble estis IJS-anoj.

La aranĝo okazis en Agrikultura Altlernejo. Alvenis partoprenantoj el 17 landoj, kune ĉ 100 personoj. Estis multaj ekskursoj, i.a al Tokaj kun vingustumado, al zoologia Ĝardeno kaj keramikfabriko.

Tamen la plej amuziga estis la mia opinio akvobatalo. Ĝi komenciĝis ĉe akvofontano en centro de la urbo. Ni dividigis je du grupoj kaj batalis je sukeraĵoj. Neniu restis seka. Tre bone batalis rusaj fraŭlinej. La plej malsekaj ricevis naĝhelpilojn. Revenante ni haltis ĉe la "grava konstruaĵo" por malsuprenigi E-flagon kaj kanti E-himnon. Post kelkaj kantvortoj iu komencis ege laute kanti "La bamba". Tiumomente la esperantistaro ekgavigis rapidege, faris rondon, kantis kaj kisis kiel kutime Tiumaniere fondiĝis nova himno de Esperanto "La bamba". Hungaraj spektantoj tre ridis pro nia amuzigo kaj verſajne nenion kompreenis. Poste, antaŭ la lernejo jam atendis nin granda fajrobrigadista veturilo kun profesiaj akvobatalistoj. Ili okupis strategian punkton ĉe enirpordo kaj forte akvagadis nin, per piedan akvoarmeon. Tamen kelkaj sukcesis suprengrimpri la aŭton.

Kadre de la aranĝo okazis ankaŭ esperanta edziĝfesto de Katalin kaj Norbert Piechotta (Pola Esperanta Junularo gratulas!') en evangelika preĝejo. Estis ĵetado de floroj, moneroj kaj klaksonado laŭ hungara kutimo, kaj la balo komprerneble.

Vere tre rida programo, hungaraj dancoj, prelegoj, astrologo, sorĉistino ktp.

Mi revenis refreſigita kaj konvinkinta reveni al venontaj hungaraj E-aranĝoj.

Zbigniew Pastor (Pollando)

October in Holland.

A leaflet has come to the office about the **Faulhauber Semajno** in Elspeet, Holland. Your editor has so far not managed to find out the meaning of the word "Faulhauber", but I have seen several reports about this as being a very pleasant weekend. Why not take advantage of the 5 day excursion rate to go there. The dates are 5th to 7th October. A leaflet is available from EAB Holiday Dept. c/o Eric Walker.

Trade Union news in Esperanto!

Dear Editor,

I would like to begin creating an Esperanto version of the international labour news website 'LabourStart' which I founded in 1996.

'LabourStart', located at <http://www.labourstart.org/> is probably the most heavily trafficked of the global trade union websites. By December 2000 it was reaching more than 53,000 unique users per month. The core of the site is a database of links to news stories on the web about trade unions and working people. Those links are collected and posted to the site by a global network of volunteer correspondents – now over 90 trade union activists based on every continent – 24 hours a day, 7 days a week.

Until now, though some of the links pointed to stories in languages other than English, the site was entirely in English. A Dutch language version will be available shortly (<http://www.labourstart.org/nl/>) and Spanish and French versions are expected later in the year.

I am aware that there is very little online labour news available in Esperanto – indeed, there is very little news of any kind in Esperanto available on the web, let alone labour news. What I thought about doing is using a powerful new technology called web logging to create an easy way for me – and eventually others – to publish brief news items which will be, essentially, translations into Esperanto of new headlines which have already appeared among the top news items of the day in English on LabourStart. (On average, there is one such new headline each day, selected from the dozens of stories posted.) I've done a prototype of this and apologize for the undoubtedly poor Esperanto, but you can see it here – <http://www.labourstart.org/eo/>

I'm a brand new member of EAB and it's no doubt presumptuous of me to begin my membership in this way, but my Esperanto isn't yet good enough to do the work on this myself. I'm prepared to do most of the work, though collaborators are certainly welcome, but what I urgently need is volunteers who know Esperanto well to help correct the short texts I'll be posting.

Thanks very much in advance. I can be contacted by email at ericlee@labourstart.org
Eric Lee, London. Tel: 020 8349 1975

INTERLIGILO. Magazine of "La Internacia Poštista kaj Telekomunista Esperanto-Asocio". It appears quarterly and costs about £4.00 yearly. Sample copy available from the office.

Pen Friend Wanted.

S-ro Abderrahim Eloisi, 95 Ave. IBN SINA, INEZ GANE, Morocco, would like to have a pen friend in Britain. Please write to him.

"Maskerado: Dancing around Death in Nazi Hungary"

by Tivadar Soros.

Published by Canongate Books Ltd in the year 2000 at £14.99 ISBN 1 84195 062 9.

This book is a translation by Professor Humphrey Tonkin of a book originally published in 1965 by J R6gulo, in Esperanto. It is an attractive hardback, clearly printed (in reasonably sized print), and including eight pages of photographs. The book contains almost 300 pages, the translation itself containing 209 pages. Both sons write forewords to the translation. According to Paul Soros, this English translation will give "Maskerado" "a wider audience". What would the pioneers of Esperanto make of that? However, the translation is certainly easy to read; sentences tend to be short and the style is clear. The English is American, so we find words such as "streetcar" and usual American spellings are found, rumor, labor and so on. A pronunciation guide to Hungarian would have been useful, Hungarian orthography being different from ours.

The afterword, in which Professor Tonkin provides a fascinating study of both the book and of Soros, is best left to the end. However, the copious and excellent notes which follow the afterword are best read chapter for chapter with the account itself. The narrative is understated, yet compelling, as Soros plans to disguise and protect his family, and others, within the Christian community. He, as a lawyer, must reconcile lawbreaking with his own morality. He condemns the Jewish Council for their shortsighted eagerness to co-operate with the antisemitic authorities. He urges fellow Jews not to trust to agreements made with people in power. He is a pragmatist who takes from the rich but who often gives to the poor, an arrangement which benefits everyone.

What is never stated is that this blending into the Christian society could not have been a universal solution. Many Jews had to be visible victims in order for those in hiding to succeed. However this tale is a concrete account of what happened, of what was necessary. There is the minimum introspection; what had to be done, had to be done. Throughout the book, one senses that Soros always expects to survive. There is an optimistic quality to his thought which is a pleasure to

experience. This enables a book such as this, a book about suffering, to be an enjoyable read. And that, in itself, is disquieting. Here is a cultured, well-educated man forced into a criminal underworld because of his race.

This is a warning to us all. Think of Yugoslavia, think of Rwanda. Imagine Britain without laws against racial harassment and ask whether we can be complacent. This book depicts good amidst evil, the way in which some people retain their humanity in a world gone mad. It is a warning and yet an inspiration.

Buy a copy, or ask for it at your library.
Reviewed by Angus Wilkinson (Britain).

Dear Editor,

The report under my name on page 11 of the January 2001 issue was an edited version of what I wrote and contained several errors. I did not make:-

"After my first quarterly circular to MEPs went out, replies came back in dribs and drabs, one of them," (A drip or a drab?) "who had previously taken the beginners' "(For one or more than one?) course, now started working for her Diploma," (She did not. She paid £50 for the textbooks and my voluntary tutoring in November 1999, and still has not sent me her first set of exercises.) however, being a very busy person on various committees, I think that her learning process" (Progress) " must of necessity be very slow." (This means that I, being a very busy person on various committees, think that she will make slow progress. The word "being" should be replaced by "as she is".)

"After receiving a brush-off from Neil Kinnock, he changed his mind....." (This should be: "After Neil Kinnock, Commissioner for Language Diversity, had decided not to recognise the value of Esperanto, he changed his mind because the EU-supported Bureau for Lesser Used Languages urged me to campaign among MEPs.")
David Curtis.

Grava Anonco! Brita Peranto de U.E.A.

Geoffrey Sutton havas novan adreson.
7 Clover Road, Aylsham, Norwich , NR11 6JW

Pen Friends Wanted!

Bonan tagon!

Vian adreson mi trovis en revuo 'Litova Stelo' kaj decidis skribi al vi. Mi volas peti helpon de vi en serĉado de esperantistoj-filatelistoj de via lando por reciproke interŝanĝo de poštmarkojn.
Ĉu vi povas helpi al mi en mia serĉado?

Pri mi, mi estas 44-jara inĝeniero. Ankaŭ mi estas komencanto kaj meminstruanto en Esperanto. Mia lando ricevis sendependon post disfalo de eksa Soveta Unio kiel la parto de ĝin. En nia lando oni eldonas ne esperantalingvan literaturon, tial mi havas certajn malfacilaĵojn por akiri ĉiun libron. Kvankam hodiaŭ mi havas librojn ne legitajn per mi.

Se mi povas fari ion por vi mi estos ĝojanta.

Sincerajn salutojn,

Vjačeslav Vasiljev, Osipenko 10 – 2, UA-91005, Lugansk, Ukraine.

Saluton, estimataj samideanoj!

Ni estas studenta junulara E-klubo 'Salamandro' de profesia ekonomi-konstrua lernejo de la urbo Naberejnije Ĉelni, respubliko Tatarstan, Rusio. Ni serĉas adresojn de homoj por ne-retakorespondado. Ni petas vin pri helpo, se tio ne estas tre komplike por vi. Aŭ vi povas redirekti nian leteron al tiu, kiu okupiĝas pri tiuj aferoj.
Ĉiuokaze Grandan Dankon. Elkoraj bondeziroj de la klubo 'Salamandro'.

mailto:salamandro@necc.inftech.ru

* * * * *

We have received a sweet little letter from a 13 year old girl living in the Czech Republic. Lenka would like to have a penfriend. Unfortunately just now we have hardly anyone her age. I am wondering if someone who has reached just a modest level with Esperanto would like to be a 'pen auntie or uncle' and exchange simple letters with this little girl? I hope someone will respond so as not to dampen her enthusiasm. If so, please write or phone the Editor at his home address and the letter, with several enclosures, will be sent on to you.

* * * * *

Email correspondent wanted for China!

Estimata S-ro,

Mi volonte troviĝos la koresponda amiko. Mia adreso: Li-yamin, LiWin, English group, No 21

Middle School, Qiqihaer, 161006. Peoples Republic of China. Mi ankaŭ havas la adreson de retpoŝto: Li-yamin@163.com

Bonvolu skribi al mi. Mia intereso: Esperantaj noveloj, kolektas poštmarkojn k.t.p. Via sincera, Li yamin.

* * * * *

Radio Corner.

Mr Person writes in to say that there is another radio broadcasting in Esperanto which is worthwhile to listen to. This is RAI (Rome Radio) Saturdays 20.00 to 20.20 GMT on 5955 kHz (50.38m) and 7290 kHz (41.15 m).

Programmes are available from

Esperanto

Radio Roma

Casella Postale 320

I-0010 ROMA RM

Italy.

Foot and Mouth Disease.

Members who took part in the British Congress at Saffron Walden in 1996 and went on an excursion to Roy Threadgold's Boydell Farm, will be saddened to learn that it became infected. All the 500 sheep, goats and a lama (which had been about to give birth) have had to be killed. What makes it the more sad is that Roy did not keep animals to rear for meat but to produce milk and icecream. Therefore the infection didn't come as a result of transport of live animal; but was either windborne or brought in by a milk tanker. The farm had been quite a show place and I'm sure that all members will sympathise with Roy at this time.

'Komencanto.'

This magazine which comes out 8 times a year, as its name implies, is aimed at beginners. Subscription is £9.00 a year. Eric Walker will take your subscription. Ask for a sample copy.

Going to Zagreb U.K.? Are you prepared to show a first-timer around and introduce to eksterlandanoj? If yes, please contact Eric Walker.

Aŭtuna Kanalboatekskurso

Se vi ĉeestis la jarkunvenon de Ia Esperanto Asocio de Britio, ĉijare en Appleby-in-Westmorland dum la paska semajnfino, vi sendube havas bonajn memorajojn pri tre bonorganizita aranĝo en belega loko. Vi ankaŭ memoros la ĝuindajn distraojn kaj ekskursojn. Do vi certe povus imagi ke post tio, La Morecambe Bay Esperanto Societo, kies membraron aranĝis la eventon, meritus sufice longan periodon de ripozo ĉu? Tute ne! kontraŭe, ili ankaŭ aranĝis eksterordinaran ekskurson per kanalboato ‘Lady Fiona’ dum sabato la 28-a de oktobro.

La krozo ekkomencis je Ia 2a horo ptm. Kvankam vendrede estis kvazaŭ somera tago kiam mi en Lancaster alvenis, varmis kaj sunis, tute sen vento, homoj eĉ sunbruniĝis ce la apuda Morecambe promenejo, veterprognozo por sabato tamen estis sufice aĉa. Do, ni ĉiuj 17 personoj alvenis al la kanalkajo, bone preparita por kiu ajn ke la ĉielo povus sur ni ĵeti, kvankam estis ankoraŭ sufice varma kaj kalma. Eĉ sunis de tempo al tempo, sed ni “ĝuis” kelkajn pluvdušojn dum la daŭro de la krozo sur fama Lancaster Kanalo. Plejparte tamen estis sufice komforta kaj seka por resti ekstere por pli bone vidi la multajn diversspecajn arbojn kaj birdojn dum ke ni silente preterglitis la kanalbordojn kaj admiris la ĉiam belajn vidindajojn. Unu el la plej plezuraj spertoj je la kanaloj estas la paco kaj trankvileco de la kamparo tra kiu oni vojaĝas. Ni aŭdis nur naturajn sonojn — kantantajn birdojn, fluantan akvon de la kanalo, la nun kreskiantan venton en apudaj arboj — eĉ la motoro pro respekteto al naturo apenaŭ audeblis.

Nia boato, “Lady Fiona” komencis antaŭ ĉirkaŭ 150 jarojn ŝian vivon kiel karboportisto inter la karbominejoj kaj Lancaster, konstruita de nitita fero, 75 futojn longe kaj 13 futojn larĝan, ŝi estas la unusola restanta boato tiuklase. Se hodiaŭ la unuaj posedantoj revenis, ili ĝin certe ne rekonos. Nun ŝi estas luksa krozboato, tegmentita, provizita de komfortaj seĝoj kaj tabloj, Largaj fenestroj, necesejoj kaj eĉ bone stokita trinkejo! teo kaj kafo ankaŭ rapide haveblas de la multetalentata ŝipanaro. Libroj kun fotografaĵoj pri la historio de la boato dum ke ŝi laboris, ĝis la emeritiĝo kiel portanto de turistoj troviĝas sur ŝipe. Ege interesaj - ni ĉiuj avide legis ilin kaj miris.

Nia krozo finis post tio kiu ŝajnis al ni nur kiel duon horon, sed fakte, ĝi daŭris ne malpli ol tri horojn! Aparte interesa, estis kiam post horo kaj duono, kiam ni atingis sufice larĝan sekcion de la kanalo, la ŝipanaro devis turni la boaton por reveni hejmen li turnis ĝin mane ek de la kanalbordoj, tra la 360 gradojn per bruta forto.

Dum ke ni krozadis, ni estis iomete de la vetero ŝirmiĝis, sed kiam ni elŝipiĝis, rimarkinda malpliboniĝo evidentiĝis. FeLiĉe, en apuda hotelo estis aranĝita ampleksa bufeda mangado. Poste, D-rino Marjorie Boulton gastparolis. La temo estis “La Mirakla Mikrokosmo”. Tiu mikrokosmo estas pri Esperanto tra la mondo, kaj kiel pere de nia lingvo, ne nur etnaj kaj nacihingvaj diferencoj malaperas, sed ankaŭ profesiaj kaj klasaj diferencoj. kie ajn oni tion spertas? Marjorie ankau kompanis internaciajn (ne-Esperantajn) konferencojn kun niaj Universalaj Kongresoj. Ĉe la unua, oni nur provizata de kaporeliloj, eblas audi angla-lingvan interpreton pri tio kiu okazas. Ĉe la dua, en kiu reprezentantoj de multaj landoj partoprenas, oni tute sen interpretistoj ĉion aŭdas kaj komprenas en nia mikrokosma mondo. Vere estis pensiga kaj vighiganta parolado kiun ni multe ĝuis.

Tiam, ni akompanataj de Stephen Thompson kiu ludis gitaron, kune kantis, interbabilis kaj ĝuis la vesperon ĝis la fino. Vere estis interesplena kaj sukcesa evento, kiu meritas daŭran daton en nia Esperanto kalendaro. Mi elkore gratulas.

Ian Mac Dowall.

EKUMENISMO. Half yearly magazine of the “Tutmonda Ekumena Ligo. Cost is about £7.50. Write to D-ino Mary Thengavila, Via F. Berni 9, 00185 Rome, Italy for a sample copy.

La Povo de la Reĝo

Louis XIX unutage parolis pri la povo de la reĝo super siaj subuloj. La grafo Guiche kuraĝis rimarki, ke tiu povo ja havas limojn. Sed la reĝo kolere neis tion: “Se mi ordonus al vi, ensalti la maron, vi senhezite devus fari ĝin!”

La grafo, anstataŭ respondi, sin turnis al la pordo. Surprizite la reĝo demandis, kien li iras. “Ricevi lecionojn en naĝado, reĝa moŝto!” li diris. Louis XIX ekridis, kaj la konversacio finiĝis.

The Sound and the Spelling.....

"Everybody speaks English" may be the erroneous idea of the British abroad, but what faces anyone learning English when they attempt to WRITE in our language (or pronounce it from the written word, is clearly demonstrated in the following, (unfortunately anonymous) extract....

The Sound and the Fury

I take it you already know
Of tough and bough and cough and dough?
Others may stumble but not you,
On hiccough, thorough, lough and through.

Well done! And now you wish, perhaps
To learn of less familiar traps?
Beware of heard, a dreadful word
That looks like beard and sounds like bird
And dead: It's said like bed, not bead
For goodness sake don't call it "deed"

Watch out for meat and great and threat
(They rhyme with suite and straight and debt)
A moth is not a moth in mother
Nor both in bother
And here is not a match for there
Nor dear and fear for bear and pear.

And then there's dose and rose and lose –
Just look them up - and goose and choose;
And cork and work and card and ward
And font and front and word and sword
And do and go and thwart and cart –
Come, come, I've hardly made a start!

*****

In ESPERANTO – each letter has its own unalterable sound –
AND there are NO silent letters in ANY word!

*****

1161 ADRESOJ EN PASPORTA SERVO

La ĉi-jara adresaro de la plej fama servo de TEJO, Pasporta Servo, nombras 1161 gastigantojn 80 landoj. En 2000 la reto de gastigantoj konsistis el 1075 adresoj en 76 landoj. En du jaroj la reto kreskis preskaŭ jeunu kvarono, ĉar en 1999 ĝi ampleksis 945 adresojn. Francio okupis la unuan lokon kun 103 gastigantoj kaj Germanio la duan kun 94. Rusio, kie en 2000 estis plej multe da adresoj, havas 87 gastigantojn. Aliaj landoj kun multaj adresoj por vojaĝantaj esperantistoj estas Pollando (63), Britio (52), Usono (49), Ukrainio (48), Brazilo (46), Japanio (41), Nederlando (36), Hungario (35), kaj Bulgario kaj Irano (po 34). En la bele presita 198-paĝa poŝlibro troviĝas, krom la adresoj kaj aliaj informoj pri la gastigantoj, ankaŭ mapoj kun indikoj pri ĉiuj lokoj kun gastigantoj, tiel ke eblas facile plani sian vojaĝon. Enestas ankaŭ reguloj kaj konsiloj pri la uzo de la servo kaj aliaj utilaj adresoj. Esperantistoj, kiuj membras en la Pasporta Servo, rajtas senpage tranokti ĉe la gastigantoj. Membro de Pasporta Servo estas ĉiu kiu posedas la adresaron. Gastigantoj ricevas la libron senpage, aliaj povas aĉeti ĝin. La ideon pri Pasporta Servo, tiam sub la nomo Programo Pasporto, prezentis la argentinano Ruben Feldman Gonzalez en 1966. La unua adresaro laŭ la nuna sistemo, kun 40 gastigantoj, aperis en 1974 sub la gvido de Jeanne-Marie Cash el Francio. Ambaŭ pioniroj troviĝas inter la gastigantoj ankau en la plej nova eldono. La nuna administranto de la servo estas Derk Ederveen el Nederlando. La adresaro estas aĉetebla ĉe la libroservo de UEA. La prezo estas 10,80euroj plus afranko (plus imposto de 6% en EU).

*****

Extract from a letter from a new member Sharon Savage.

.....I thought I might comment about Esperanto from the point of view of a newcomer. I appreciate the wonderful effort that Esperantists put into "spreading the word" but the way that Esperanto is promoted (brochures in books, magazines at the laundrette) is very similar to the promotion of religious cults. It's a bit off-putting to see "Popola Chinio" stacked right alongside Jehovah's Witness pamphlets at the laundrette!. When I got on the Internet and found some Esperanto sites, there was nothing to allay my fears. There was some mention of the usefulness of Esperanto when travelling, but much of the discussion was about promoting Esperanto: that scary "Esperanto Movement."

You'd never see talk about promoting Chinese on a "Learn Chinese" website, would you? From the point of view of a newcomer, anything as useful as Esperanto claims to be, shouldn't have to promote itself.

(continued on Page 7)

Stan Cullis who has just died at the age of 85 will be known to quite a few of our older members. He was one of the few footballers to enjoy success as both player and manager of the same club; he was an imposing centre-half for Wolverhampton Wanderers in the 1930s. His interest in Esperanto spanned a long time and he was a keen user of it.

+++++

WARNING! CONFIDENCE TRICKSTERS

A warning has just been put out that Nigerian confidence tricksters are now operating using Esperanto. It is the same old gambit. Some guy has the odd million or so dollars and, poor soul, needs to get it out of his country but doesn't have a bank account in Britain. So would you, dear gullible friend, help him out by sending your bank account details so that he can transfer this vast sum into your account. Later he will take it out and recompense you with a quarter of a million or so. Beware! Transfer of money will take place, but not into your account but out of it! If you get any offers like this, or any appeals to help in a good cause which you don't already know about, consult U.E.A.

KASTELO GRESILLON

Esperanto Castle Undergoing Renovation. The small country castle Gresillon in western France, where intensive live-in Esperanto courses have been taught in summertime for many years, was forced to close its doors a few years ago due to more stringent safety codes. A worldwide effort to raise funds for the needed maintenance is bearing fruit. Just one year after the sudden closure, enough of the ground floor was brought up to standard to allow classes to be held there, as long as guests slept elsewhere in the village. For the summer season of 2000, the first floor was ready for guests, so the "live-in" experience of total immersion in Esperanto is once again available. There is still much to be done to bring the whole castle up to standard, but with generous support from throughout the world it is happening bit by bit.

In a letter in the last issue of EAB-Update a reader asked for articles about happenings in the world, about the floods, world affairs, etc. Several have replied to this saying that there already exist two excellent magazines which are pleased to print this kind of article if someone will write them and

send them to the editors. The magazines are **Monato** and **La Ondo**. In particular the editor of **La Ondo** would like to have more articles written by his English readers. Helga Rapley makes the point that ..... "The vast majority of Esperantists are 'true cosmopolitans' who are quite capable of holding conversations on various topics. Possibly this is because they read publications such as **La Ondo**, which is not exclusively Russian or East European, but contains articles by anyone who cares to send one in, including myself, a '7-landa persono', who speaks five languages and has a smattering of others. **Monato** is not concerned with the movement or the language as such, but covers the whole range of human life, culture, travel, politics, geography, etc. For family life in the whole world, there is an Esperanto Association for parents and children. These and all other fakaj organizoj and publications are listed in the Yearbook of UEA – one can hardly expect EAB to deal with such varied international affairs and cater for all tastes! ..... if the plunge is taken into REAL, not marginal Esperanto activities, one would not suffer from a lack of practice nor find it boring.

* * * *

(continued from Page 6)

Of course, I personally feel that Esperanto is a wonderful language and that it should be spoken by absolutely everybody! And I knew enough about it in advance to not be scared off by discussion of the "Esperanto Movement." I only realized how other people viewed Esperanto when I tried to talk friends and family into joining me on a free course. Reactions ranged from believing that Esperanto was a religious cult or a political party to insinuating that anything free couldn't possibly be worthwhile, or indeed, *really* "free." I think many of them are suspicious of the mail-order aspect of most Esperanto courses.

So what would I suggest? Have members of EAB tried teaching Esperanto in more traditional venues, like university clubs and evening adult education classes? (For all I know, this has been going on for years, but there aren't any in Milton Keynes!

Continued on Page 13

BOOKS FOR ALL

China ceramiko Zhao Hongsheng Beijing, 1994. 23+15p. 19cm. Ilus.(Photos). Chinese porcelain past and present. £4.75

Chinaj Tradiciaj Festoj Áji S|ing Beijing, 1987. 124p. 18cm. Detailed descriptions of various Chinese festivals. £3.10

Comp. English-Esperanto Dictionary hb Peter Benson. El Cerrito, 1995. 607p. 22 cm. HB. The most up-to-date and fullest dictionary for English speakers. £22.50

Comp. English-Esperanto Dictionary pb Peter Benson El Cerrito, 1995. 607p. 22 cm. Paperback. £16.50

Cost of European (Non) Communication, The. Reinhard Selten, ed. Rome, 1997. 148p. 24cm. Studies on the costs (financial and social) of communication in EU. £19.50

Du el M. Boulton/ P. Thorsen Antwerp, 1985. 250p. 22cm. A volume of varied poetry from two well-known authors. £10.70

Du katetoj Gan Tong (Comp) Beijing, 1984. 20p 21cm. Fables from Tibet. £1.10

Dua invado de Marsanoj, La A.Strugackij, B.Strugackij Moscow, 1996. 111p. 20cm. Science-fiction about extra-terrestrials. £5.70

English Phrases and Expressions in Esperanto F. Woolf. Bailieboro, 1989. 119p. 21 cm. £4.50.

Kial leporoj havas mallongan voston Suj Gúangju Beijing, 1986. 28p. 18cm. A Chinese fable. £1.25

Kie boacoj vagadas E. Salovaara Vienna, 1994. 91p. 23cm. Interesting stories of the writers travels in Lapland. £9.65

Kiuj semas plorante... E. Tòfalvi / O.Kníchal Rotterdam, 1984. 107p. 21cm. A prize-winning novel. £5.65

Klera edzino Upendronath Gangopaddhae Pisa, 1995. 182p. 22cm. Trans. P. Dasgupto from the Bengali. £13.00

Knabino estas mia,La Nzaniye B. Jesse-Le Prince 1992. 52p. 21cm. The first play in Esperanto from Africa by a writer from Burundi. £2.75

Knabino estas mia, La Dua volumo Nzaniye B. Jesse-Le Prince. 1995. 55p. 21cm. Continuation of the first play in Esperanto from Africa. The conflict between a married couple. £3.75

Knabino kiu ne volis iri al la infanejo, La Malte Markheden Stockholm, 1988. 33p. 24cm. HB. A charming story about a common problem. £8.00

Kokido vengis sian panjon Chan Tong (Comp) Beijing, 1984. 20p. 21cm. A fable rewritten for children. £1.10

Kolera afero Ronald Cecil Gates Antwerp, 1993. 88p. 21cm. Murder on Australian university campus. £7.50

SPECIAL OFFERS (Valid on orders up till 1st June. Subject to availability)

De vilagho al chefurbo Gbeglo Koffi Rotterdam, 1993. 32p. 21 cm. The difficult road for a African peasant boy to urban society and education. Was £4.10 NOW £3.00

Dervisho kaj la Morto, La Meoa Selimoviá Sarajevo, 1990. 310p. 20cm. Trans. R. Imbert. Famous novel. WAS £23.80 NOW £13.00

Deveno de Esperanto, La G. Mattos Chapeco, 1987. 105p. 21cm. A study of the principles used by Zamenhof in the creation of Esp. Was £6.70 NOW £4.50

Dresado de la Megero, La W. Shakespeare Rotterdam, 1988. 136p. 21cm. Trans. G.C. Jervis. WAS £5.80 Now £4.00

Please add 15% for post & packing. Minimum £1.00. Orders over £45 post free. Strictly payment with order to EAB, 201 Felixstowe Road, IPSWICH. IP3 9BJ.

Tel. 01473 727 221. Before ordering it may be advisable to contact the office to check continued availability.

Calendar of Events.

April 28 South Midlands Federation Spring Meeting, Watford. (see Update 10)

May 4 to 7. Scottish Esperanto Association Congress, Motherwell, near Glasgow.

May 18 to 20. SATEB weekend at Wedgwood Memorial College.

May 25-27 Beginners' weekend course at Wedgwood Memorial College.(More details from EAB)

May 28 – June 4. Internacia Junulara Turisma Semajno, Szczawnica, Poland. (leaflet available from EAB office). Note. Polish is not so hard to pronounce if you know the rules, such as 'sz' = sh, "cz = ch, "w" = v. So Szczawnica is pronounced Sh-chavnitsa.

June 2 to 4. French Esperanto Congress, Limoges. (see article in this issue)

July 6 to 15. 37th Baltiaj Esperanto-Tagoj (BET-37). This famous, large scale holiday survives the fall of the Soviet Union. This year it takes place in Kaunas, Lithuania. A leaflet is available from EAB office.

July 14-21. 15a Ekumena Kongreso, (54a de IKUE & 51a de KELI) Zagreb. Details from Marija Bełosevich, Sveti Duh 130, HR-10000 Zagreb.

July 21-28 86th World Esperanto Congress, Zagreb, Croatia. Ask office for leaflet

July 29 – Aug. 5. 57th International Youth Congress, Strasbourg, France.

August 11 to 17 41st Esperanto Summer School at Wedgwood Memorial College.
(see article this page).

September 1-10. 35th International Holiday. In Spa town of Kudowa Zdroj in south west Poland. Cost £100. Suitable for beginners. See the EAB holiday leaflet.

September 22-23. Scottish Study Weekend at Dunblane. 2001. Contact Jean Bisset.

November 13th Nordfranca Europa Esperanto-Rendevuo at Morbecque. (a group from Eastern region usually go to this. There may be some spare places.

December 27-January 3 or 4. 18th Internacia Festivalo. Magdeburg, Germany. A very good New year event. Ask EAB office for more details.

Paciente: "Mia skribado fariĝas pli kaj pli malbela."

Kuracisto: "Vi drinkas tro multe: se vi fariĝos abstinenculo, via skribado plibeligiĝos."

Paciente (post pensado): "Mi aĉetos skribmašinon."

96a Skota Kongreso de Esperanto, Motherwell, Skotlando, 2001

Motherwell, la elektita loko, por la Skota Kongreso de la 4a ĝis la 7a de majo 2001, antaŭe estis ĉe la centro de la skota ŝtalindustrio kaj mondfama pro peza inĝenierarado. La industria bazo nun estas multe pli variigita; kaj la urbo situas sur la rando de la kamparo.

Motherwell estas facile atingebla de Anglio per trajno kaj aŭtobuso kaj konvene troviĝas inter la flughavenoj glasgova kak edinburga.

La Kongreso okazos en la Bentley Hotelo, iama domego de ŝtalestro, nur 2 minutojn piede de la stacidomo. La hotelo havas bonegan reputacion pri la kuirarto skota kaj internacia kaj partoprenontoj povos komforte resti tie je modera kosto. Skotaj viskioj abundas en la baro; kaj la kongreso okazos en nova konferencejo en la hotelo kun modernaj ekipaĵoj.

La kongresa temo estos la industria historio kaj heredajo de la graflando Lanark en kiu Motherwell situas, kun specifaj aludoj al enmigrintoj kiu tiom kontribuis al la disvolviĝo de Motherwell kaj la graflando. Homoj venis el Irlando, Litovio, Italio, Ukrainio kaj aliaj landoj; kaj nun estas fortaj kontribuo de pakistananoj kaj ĉinoj. La arkitekturo elstara Heredajo-Centro apudas la kongresejon kaj estas vizitinda. Krome oni iros al loka industria muzeo kaj interesa centro kiu pritraktos la universalan temon de pilgrimado.

Estos fortaj kultura flanko dum la Kongreso: Aleksandro Danko, Ruslando/Ukrainio akordionos kaj estos muzikaj kontribuoj apartenantaj al diversaj enmigrintaj tradicioj. Espereble, la alia eksterlanda gasto estos el Niĝerio.

La prelega programo estos diversa kaj rilatas al la kongresa temo. Prelegtemoj inkluzivos: Temara Super-rigardo kaj Analizo; Keir Hardy, la unua proleta brita parlamentano, kiu naskiĝis en la urbo; la Industria Geografio de la Graflando; Rilatoj inter Skotlando kaj Italio; kaj Amuzaj Renkontiĝoj en Esperantujo.

London oni ekskursos por ekrigardi la relative nekonatan sudon de la graflando Lanark kie historio kaj pejzaĝo agrable intermiksiĝas. Vi surpriziĝos!

Homoj jam komencis aliĝi de Skotlando, Irlando, Anglio, Kimrio kaj Nederlando. Cedu al la tento: amuziĝi kaj edukiĝi pere de Esperanto!

Aperos pluaj detaloj sur la skota TTT-ejo pri la tuta Kongreso. Bonvolu rigardi!

Aliĝiloj haveblas de: La Sekretario, Esperanto-Asocio de Skotlando
47 Airbles Crescent, Motherwell ML1 3AP, Skotlando

Charles Dornan & David Bisset

Horace Barks (3) (el prelego de W.H. Simcock)

Tre plaĉis al Horace aparte fari spritaĵojn pri instruistoj. Jen ekzemplo:

Inspektoro vizitis lernejon kaj eniris klasĉambron; li decidis testi la religian scion de la lernantoj, kaj demandis: "Kiu detruis la muregojn de Jeriko?" Nenia respondo. Do li fingromontris al knabo en la unua vico kaj ripetis: "Kiu detruis la muregojn de Jeriko?"

"N-n-n-ne estis mi, sinjoro!"

La inspektoro sin turnis al la instruistino kaj diris, "Ĉu vi aŭdis tion?" Kaj la instruistino respondis, "Jes, kaj mi povas certigi vin, ke tiu knabo estas honesta, kaj, mi firme kredas, ke ne estas li, kiu detruis ilin."

La inspektoro rapidis al la oficejo de la lernejestro kaj rakontis al li pri la afero. La lernejestro respondis, ke li bone sciis, ke tiu instruistino konas la lernantojn, kaj ke, li ankaŭ kredas, ke la knabo estas senkulpa. La inspektoro miris pri la afero kaj, je la venonta mateno, vizitis la edukad-oficejo kaj rakontis al la direktoro pri la vizito al la lernejo. "Kion vi intencas fari pri tio?" li demandis. "Ho!" respondis la direktoro, "Ne vin ĝenu pri tio – mi ordonas la konstru-fakojn rekonstrui la muregojn!" Tipa Horace Barks' ŝerco!

Vilĉjo Auld, al kiu Horace estis tre simpatia, skribis ke Horace servis kun la 5a Norda Stafordshire Regimento. Li estis dufoje vundita en Francio. Vilĉjo – kvankam li normale ne ŝatas traduki eltiraĵojn – plenigis la peton de Horaco, kiel li ĉiam nomis lin, traduki "Antaŭ Batalo" el Henrico 5a de Ŝekspiro. Vilĉjo eldonis la paroladon en La Brita Esperantisto kaj aldonis la vortojn: "La traduko estas dediĉita al la brava soldato de L'Unua Mondmilito, urbestrano, kaj ornamo de l'trinkejo 'Verda Stelo': Horace Barks".

Kiam li malsaniĝis dum la lastaj monatoj, Horaco kaj Vilĉjo korespondis. Ili surbendigis mesaĝojn. Jen estas la vortoj el la lasta de Vilĉjo. Vilĉjo parolas pri diversaj interesaj aferoj inkluzive pri siaj familio kaj antaŭuloj, pri Esperanto kiel la miraklo de la moderna mondo, kaj li ankaŭ deklamas tiun scenon el akto 4 de Henrico 5a. La eltiraĵo komencas per aludo pri la morto de Louis Beauchaire:

"Estis kompreneble tre kamaradece peti ĉe Sankta Petro, ke li prenu vin anstataŭ nian amikon, Louis. Tamen en la pesilo de la justeco kaj la valoro, laŭ mia opinio, vi estas por esperanto almenaŭ sama valora kiel Louis. Kompreneble ankaŭ mi funebris kiam mi aŭdis pri lia tro frua morto; ankaŭ mi estas granda admiranto de liaj verkoj, kaj fakte mi elektis unu el la fabeloj de La Verda Pigo por mia Nova Krestomatio, pri kiu mi parolis antaŭ nelonge.

Se mi rigardas vian esperantan vivon mi trovis ĝin mirinda, mirinda. Eĉ vi instruas al mi, ĉar vi skribis al Charlie Chester (komediisto-Ed), mencianto Esperanton, pri tiu volumo de homoj en milito, kaj vi diris al mi, ke ni devas uzi tiajn rimedojn por disvasti la scion pri Esperanto. Vi tute pravas. Kaj multaj homoj kièl mi ne volonte preterantenas tiajn eblecojn.

Mi estas tro enfermita en miajn proprajn rondojn, ĉu ne? Kaj mi persone ne konas tre multajn eks-urbestrojn, kiuj aranĝis kursojn ĉiujare en kolegio (Barlaston-Ed), kursojn en la lokaj cirkonstancoj, havigis al vi propran trinkejon, havigis stratojn kun la nomoj 'Esperanto' kaj 'Zamenhof'; homoj, kiuj organizis tiom da internaciaj renkontigoj, ktp, ktp.

Mi tiel admiras vian esperantistan aktivecon, kaj mi ĉiam sentas min humila, kiam mi regardas al viaj atingoj, kaj al via kuraĝo ĝuste en niaj esperantistaj kampoj. Mi konsentas kun Sankta Petro, ke eblas ankoraŭ tro frue forpreni vin el niaj vicoj. Estis ankaŭ iom frue forpreni Louis Beaucaire kompreneble.

Nia nuna konversacio, ekzemple, montras la miraklon de Esperanto. Ĉu vi konstatas, ke, sen Esperanto, ni, samlandanoj tutsimple ne konus unu la alian. Ĝi estas miraklo de la moderna mondo; nome, Esperanto estas, ĉu ne? Ni havas tiom da nekredeblaj spertoj pere de Esperanto; spertoj kiujn eĉ oni ne konceptas homoj, kiuj ne estas Esperantistoj; kaj kiuj oni apenaŭ povas priskribi al neesperantistoj. Ili tutsimple ne havas la fundamentan komprenon pri kiu temas. Vi kaj mi, mi jam diris, renkontiĝis en diversaj landoj de la mondo, ĉu ne? En Grekujo, en Brazilo, ktp. Vi kaj mi renkontiĝis tie, kun centoj da homoj, kiuj ni renkontis en diversaj partoj de la mondo, kaj kun kiuj ni diskutis kaj babilaciis kaj drinkis, ktp – en tiu mirinda etoso kaj atmosfero. Mi pensas, ĉu ne, pri mia vivo kaj via vivo. Ni ambaŭ dediĉis nin al tiu movado, kaj el ĝi ni reciproke ĉerpis tiom da feliĉo kaj tiom da inspiro, ĉu ne?"

Ĉiutaga Esperanto

UNIVERSALA BRUAÇADO

"La vojboriloj (*pneumatic drills*) ankoraŭ bruaĉas (*are making a row*)."

"Nu, oni riparas la ŝoseon (*roadway*) post la unundoj (*floods*)."

"Evidente. Sed kial oni ne povas inventi silentan vojborilon?"

"Ĉiam vi plendas (*you're always moaning*). La nuna vetero estas vigliga (*fresh*), kaj la ĉielo sennuba. La ruĝgorĝo (*robin*) vizitadas mian ĝardenon. Baldaŭ ni vidos la unuajn neĝborulojn (*snowdrops*), kaj kvankam ankoraŭ vintro estas, printempo venos."

"Kaj sendube nebuletoj (*mists*) leviĝos de sur la kanalo, kaj ĉiuj komencos tusi (*cough*) kaj terni (*sneeze*). Kiel kutime, la gripo (*flu*) atakos, kaj la funebralistoj (*undertakers*) gajnos multon."

"Kia pesimisto vi estas! Mi ġuas la novjaron. Je silvestra vespero (*New Years Eve*) mi gastis en belega festo (*party*). La mangajoj estis abundaj kaj la trinkajoj estis multspecaj."

"Kaj sendube ĉiu fine ebriiĝis."

"Tute ne! Kelkaj homoj drinkis, sed tio povas ĉie ajn kaj iam ajn dum la jaro. Kion vi mem faris por celebri silvestran vesperon?"

"Mi sidis antaŭ la televidilo, kaj spektis la idiotojn kiuj spektakligis sin (*making a spectacle of themselves*)."

"Vi estas nerebonigebla (*incorrigible*)."

"Oj! Jen rekomenciĝas la bruaĉado de la vojboriloj."

"Kial vi ĉesas paroli post tio? Sendube la betonmiksatoroj (*cement mixers*) bruos poste. La sono de la fajropumpiloj dum oni pumpas la inundakvon el la butikoj nepre (*are bound to*) ĝenos vin. Kaj la kamionoj kiuj venos por forporti ruinigitaj mebloj ankaŭ bruos."

"Nun vi incitetas min (*now you are winding me up*)."

"Tute ne! Mi certe ne blagas, ĉar mi diras la veron. La moderna vivado, kaj aparte en la urboj, nepre estas brua, sed tio ne signifas, ke ĝi estas bruaĉa, ĉu?"

"Ne nur en la urboj. Mi estis antaŭ ne longe en la kamparo, kaj tie la bestoj kaj birdoj komencis brui preskaŭ tuj post la leviĝo de la suno. La gebovoj (*cattle*) muĝis. La anasoj kvakis. La porkoj gruntis. La ŝafoj beis. La kaproj mekis. La hundoj bojis. La kokoj eĉ antaŭ la sunleviĝo kokerikis. La sovaĝaj birdoj formis la tagiĝan ĥoron (*dawn chorus*), por ke neniu dormu. Mi preferos resti en la urbo."

"Vi scias, kio helpus al vi, ĉu ne?"

"Ne!"

"Ia akcidento kiu surdigus vin (*would make you deaf*)."

NOTES.

1. *Nebuleto* is a *mist*; *nebulozo* is a *nebula*.
2. *Betonmiksatoro* has been in the language for over 30 years. See John Wells dictionary.
3. *Ripari* in Esperanto; *Repair* in English.
4. *Neĝborulo* is one of the few compound words for flora or fauna in Esperanto. The scientific term is *galanto*. Note that the European robin is a *ruĝgorĝo*, or scientifically a *rubekolo*. However, the American robin is a *migra turdo*, and the Australian one is a *ruĝkapa turdo*; two quite different birds. You have been warned.

Don Lord.

Kial Esperanto Havas Dek Ses Regulojn.

La bone konataj dek ses bazaj reguloj de Esperanto ĉiam mirigas min. Ili estas kunmetitaj kvazaŭ hazarde. Ili estas nekompletaj kaj ne bone priskribas la lingvon. Imagu novan lingvon por kiu la unua regulo diras ke io eĉ ne ekzistas! Kiel artefarita lingvo tiel bone elpensis kiel Esperanto povus havi tiom malbone ordigitajn bazajn regulojn? Venis al mi ebla klarigo: povus esti ke Zamenhof ne multe satis regulojn kaj efektive pensis pri ili nur en la lasta momento. Nun fantazio regas miajn pensojn. La vero malpli gravas ol interesa supozo. En mia imago mi bildigas neokazintan eventon jen:

“Cu vi tralegis mian novan libron, Felikso?”

“Jes, Ludoviko, gi vere estas mirinda afero – tamen...”

“Tamen?”

“Ludoviko, via lingvo estas tiel bele elpensisita, tiel fleksebla, tiel preciza, sed samtempe tiel nuancoriĉa, ke mi ne dubas ke ĝi estos vaste akceptita tuj kiam la mondo ricevos ĝin.”

“Cu vi ne diris ‘tamen’?”

“Nu, jes – Ludoviko, ĉu vi povas fari malgrandan, etan aldonon?”

“Jes se necesas, sed la libro devas esti preta por la eldonisto morgaŭ matene. Kian aldonon vi proponas?”

“Ludoviko, vi prezontos al la mondo novan lingvon kun belaj ekzemploj de la lingvouzo, sed ...”

“Sed?”

“Ludoviko, reguloj tute mankas!”

“Kial mi bezonas regulojn?”

“Por klarigi kiel uzi la lingvon.”

“Mi jam montris kiel uzi la lingvon per miaj ekzemploj. Oni devas nur legi.”

“Sed homoj ja atendas regulojn.”

“Mi opinias ke reguloj tute ne necesas. Ili malliberigus homojn. Oni povas uzi la

lingvon laŭ nur la principoj kiujn mi montris per ekzemploj.”

“Kredu min, Ludoviko, viaj varbotoj deziras regulojn por gvidi ilin.”

“Sed reguloj devigas kaj malpermisas – tio estas tute kontraŭ la spirito de mia lingvo.”

“Ludoviko, via meno estas eksterordinara brila, sed la mezkapablaj homoj, la nepoliglotoj, vere bezonas helpilojn, lambastonojn. Vi devas doni regulojn al ili kiel gvidmapon.”

“Ĉu vi vere tiel opinias pri reguloj, Felikso?”

“Jes, vi nepre bezonas regulojn.”

“Do mi faros, sed mi devas rapido. – Kiom da reguloj vi deziras?”

“Mi ne scias. Kiom necesas?”

“Kiel mi diris, reguloj tute ne necesas, tamen estas – mi ne scias – eble du – aŭ tricent fundamentaj nocioj kaj konceptoj...”

“Ne, tro multe.”

“Mi povus resumi per eble kvindek rimarkoj.”

“Ankoraŭ tro.”

“Tridek?”

“Ankoraŭ tro.”

“Eble mi povus kombini ilin por fari ses grandegajn principojn.”

“Ŝajnas al mi ke tiom da reguloj ne estas suficiaj.”

“Kion vi opinias pri dek ses?”

“Tiu nombro estas tute kontentiga al mi.”

“Bone, estos dek ses. Mi kreos ilin ĉi vespere, antaŭ ol enlitiĝi. Mi devos rapidi, ĉar la eldonisto atendos min morgaŭ. Dankon kara Felikso, pro via helpo, kaj ĝis revido.”

Stećjo Norvell. (el *Inter Ni* n-ro 123 (julio 96)

* * * * *

Continued from Page 7

I think that many people would be interested in a language that they could learn passably in a ten—or fifteen-session course. But the really exciting part would be to follow the course with a trip to visit a matched group of beginning Esperantists in Europe. Our local newspaper runs weekly bus trips to many beautiful European destinations for £79 to £99 for four days, including hotel and breakfast, so this could be inexpensive without even staying at the hosts' homes.

I'm sure 'ordinary' (i.e. not yet members of the

continued on page 14

BONVOLU ESPERANTIGI

Mi ricevis ok solvojn de *Bonvolu Esperantigi* 3. Jen mia mozaiko:

“Gloria,” diris Steerpike [Stirpajk], “estas vortara vorto. Ni ĉiuj enkarceriĝas per la vortaro. Ni elektas el tiu paper-enfermita karcera niajn malliberulojn, la nigrain presitajn vortetojn, kiam verdire ni bezonas novajn sonojn eldirendajn, novajn rajtigitajn vortojn, kiuj eltirus novan efikon. Per morta kaj katenata lingvo, karulinoj miaj, vi estas ja gloria, sed ho! kia ĝojo estus doni liberon al tutnova sono kiu eble vin konvinkus pri kiel mi vere estimas vin, sidantajn tie flank-al-flanke en via purpura pompo. Sed ne, neebolas. La vivo tro hastas por onomatopeo. Mortintaj vortoj min defias. Mi povas krei nenion sonon, sinjorinoj, kiu trafas.”

“Vi povus peni,” diris Clarice [Klaris]. “Ni ne estas okupataj.”

Notes

“We are all imprisoned in the dictionary”: English uses the passive more often than many other languages and it is frequently better to find ways of avoiding the passive in Esperanto.

“Paper-walled”: several of you chose “papermura”, which is acceptable, but to my mind the English expression has here a sense of being walled in. I have selected “paper-enfermita” (TN) which gives a non-literal equivalent.

“Fresh sounds to utter”: most of you used either “fresajn” or “novajn” for “fresh” – either would do. You came up with a variety of solutions for “to utter”: I have opted for TN’s compact “eldirendajn”.

“Enfranchised words”: “enfranchised” encompasses, I think, both “liberated” and “given proper credentials”. I am not aware of an Esperanto word which combines the two senses, and so it is necessary to make a choice. Most of you selected “liberigitajn”, some “rajtigitajn”. TN had an imaginative “elkadrigitajn”..

“To give vent”: the little word “to” carries a great deal of force here – far more than that of a mere infinitive. It conveys the sense of a desire that something could be done. Most of you succeeded in finding Esperanto expressions which reflected this. For “give vent”, one or two of you used simply the verb “eligi”, but I am not sure that this quite gives the flavour of the English, which is pretty flowery. Among other translations – all acceptable – were “doni spiron”, “doni vivon”, “aperigi” and “elbuſigi”. I have opted for CB’s “doni liberon” which picks up the metaphor of imprisonment which runs through the whole passage.

Premieto to Tom Neil.

Jen la teksto por la kvina konkursa.

Bonvolu Esperantigi 5

The Circumlocution Office was (as everybody knows without being told) the most important Department under Government. No public business of any kind could possibly be done at any time without the acquiescence of the Circumlocution Office. Its finger was in the largest public pie, and in the smallest public tart. It was equally impossible to do the plainest right and to undo the plainest wrong without the express authority of the Circumlocution Office. If another Gunpowder Plot had been discovered half an hour before the lighting of the match, nobody would have been justified in saving the parliament until there had been half a score of boards, half a bushel of minutes, several sacks of official memoranda, and a family-vault full of ungrammatical correspondence, on the part of the Circumlocution Office.

[From *Little Dorrit* by Charles Dickens]

Translations to Michael Cayley, 13 Grove Road, East Molesey, Surrey KT8 9JS by 30 April.

* * * *

Continued from Page 13

Esperanto Movement!) British students would appreciate having a goal: going abroad and being able to communicate in a foreign language once they arrived. And they would get even more practice when they had their turn at hosting the European group. Wouldn’t this beat staying taking a mail-order course and dreaming vaguely of someday joining “Pasporta Servo”? This would also prove Esperanto’s utility right from the start.

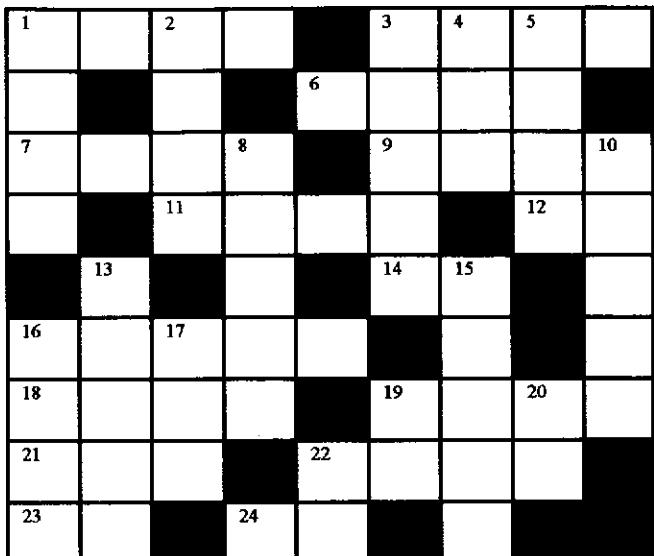
By the way: I got the idea of a class trip from when I trained to be a scuba diver in Michigan (USA). Our certification classes were immediately followed by a dive trip to Florida, and if we hadn’t had this experience, I’m sure most of us Michigan divers wouldn’t have continued diving after the original course. But once we saw the fun of diving in the tropics, I’m sure that’s why many of us continued with it. (I eventually went on to dive in four countries).

* * * *

Edith Sheldrick enlisted the aid of a M.E.P. when she lost her handbag during a visit to the European Commission headquarters in Brussels whilst taken part in the European Esperanto Congress in Ostend last summer. It took 8 months for the handbag to be reunited with Edith back in Barnoldswick, Lancashire. Quite a lot of editorial space in the local papers resulted. What our members will do to produce publicity for Esperanto!

Krucvort-enigmo de Sue Ralph

(La solvo aperos en la venonta Update)

HORIZONTAL

- 1 Domo por birdoj. (4) (R)
 3 Dek du coloj faras unu - - - n. (4)
 6 Varmega stelo. (4)
 7 Vestajo por la mano. (4) (R)
 9 Ido de azeno kaj ĉevalino. (4)
 11 Esprimi doloran senton per plendaj sonoj. (4)
 12 Multvalora metalo. (2) (R)
 14 Konjunkcio, kiu signifas 'kun la supozo, ke'. (2)
 16 Poco. (5)
 18 Vidigi. (4) (R)
 19 Mara erinaco. (4) (R)
 21 Subtera ĉambro. (3) (R)
 22 Avenuo. (4)
 23 Sufikso, kiu signifas instrumenton aŭ aparaton. (2)
 24 Tri - - e dek kvin estas kvin. (2)

VERTIKALE

- 1 Tre malhela koloro. (4) (R)
 2 Revo kiu okazas dum dormo. (4) (R)
 3 Uzi cigaredon. (5)
 4 Numero. (3)
 5 Teksajo farita el ino. (4)
 8 Konstruado, en kiu oni prezantas spektaklojn. (5) (R)
 10 Muzika instrumento kun klavaroj kaj pedalaro. (5) (R)
 13 Malgrada preĝejo. (5) (R)
 15 Juĝa aŭ oficiala esploro. (5) (R)
 16 Meti vestaĵojn en valizon. (4)
 17 Longa stango el metalo laŭ kiu veturas trajnoj. (3) (R)
 19 Prepozicio. (2)
 20 Nedifina pronomo, kiu montras iun objekton, aferon, ideon. (2)
 22 Membro. (2) (R)

Solvoj (Issue 10)**Horizontale.**

1. Mitr 3. Atak 7. Alegr 8. Balen
 10. Kling 12. Ism 14. Est 15. Skurgo
 17. Re 19. Ot 20. Infer 22. Fulm
 24. Ek 25. Ok 26. Imitis

Verikale.

1. Melk 2. Tibi 3. Ake 4. Tenis 5. Ag
 6. Krem 7. Alg 9. Ankr 11. Laktuk
 13. Streki 14. Eon 15. Sofeo 16. Gi
 18. Er 21. Fet 23. Mi

De Stephen K. Thompson

Kara Stefano..... salutas vin Fred.

Kara Stefjo..... amike, Edward.
 Kara Stećjo... ..... bondeziras Gillian.
 Ĉu sole mi rimarkas ian nelogikan en ĉi
 tiuj al -kaj subskriboj? Persone, mi trovas
 tion iom strange, ke iu subskribu sin per sia propra,
 nacilingva nomo, tamen sentas sin libera, tute ne invitite,
sanĝi mian nomon al iu supozita internacia versio! Mi
 certas ke nenia malgentileco estas la intenco, tamen.....

Ĉu ne tiuj, kiuj sentas la emon esperantigi nomojn, devas
 komenci per sia propra, kaj tiel sanĝi ies alies nomoin
 nur post invito?

Mi kontraŭas la uzadon de "Stefano" por mi persone,
 ĉefe ĉar tiu ne estas mia nomo – eĉ ne alsonas įel kiel.
 (Mi klarigu por eventualaj neanglalingvanoj, ke
 "Stephen" prononciĝas "Stivn".) "Stivcjo"-n
 miakceptus, sole de tiuj kiuj en la angla lingvo nomus
 min "Stevey" – unu ĝis nun dum mia tuta vivo, kaj ŝi
 eksedzigis min!

Eĉ pli gravaj problemoj pri mia dua antaŭnomo, Keith.
 (Prononcita Ki) Kion diable la esperantigemuloj farus
 per tiu??!! (Kiso? Kizo? Kiĉo Lvizo? Krizo?) Sufiĉe!

Do, karaj Freĉo, Eduardo kaj Ĝilnjo, kiam mi alskribos
 vin, mi tre feliĉe uzos iun ajn nomon, per kiu vi
 subskribas vin; mi ĝentile petas, ke vi afable faru same,

EAB Update
Downham Reach Cottage
Nacton
Ipswich IP10 0LA
Gt. Britain

Phone: 01473 717088
Fax: 01473 274531
Email: ericwalker@gn.apc.org

(all communications for the editor to his home address please)

ESPERANTO ASSOCIATION OF BRITAIN

Wedgwood Memorial College,
Barlaston, Stoke on Trent,
ST12 9DG
Tel: 01473 717088
Fax: 01473 274 531
Email: eab@esperanto.demon.co.uk

NEW MEMBERS.

Mr L.J. Lane	Bromley
Stephen Walsh	Bradford
Mr G. Wynn	Maidenhead

NEW SUPPORTERS.

Tess Burnett	Altrincham
Mick Webb	Ipswich

OPEN DAY AT U.E.A.

About twice a year U.E.A. has an open day at its head office in Rotterdam. The next one is on Saturday April 21st. Visitors get a tour of the building and various events take place throughout the day. You get a 10% discount on books that you buy and you don't have to pay any postage so you could save quite a lot of your ferry costs if you bought a lot of books. You could go on the Friday night ferry leaving Harwich at 23.15 and return on the Saturday night ferry which gets you in to Harwich at 6.30am on Sunday. If you book ahead you can get substantial reductions. Ask your local travel agent.

Holiday information.

The office has received details of holidays in Iraq from **Cleopatra Travel & Tourism C. Ltd.** The leaflet details a 10 day holiday which details visits to many famous historical sites, Babylon, Nineva, Kerbala, Ur and Bagdad. Send a stamped addressed envelope for a copy of the leaflet.

* * * *

In the steps of Marco Polo!

Karaj samideanoj,
Kunlabore kun Xi'an Filio de China Junulara Vojaĝ-agentejo, nia turisma servo okazigos vojaĝon laŭ Silka Vojo de junio ĝis septembro. Ni sendas al vi itienron (kiel aldonajo) kaj esperas vian kunlaboron en via lando. Kiel vi vidos, la prezo ja estas tre favora. La Silka Vojo ĉiam estas mistera kaj alloga al ĉiuj, vi certe legis multajn raportojn pri ĝi, speciale en pasintaj 'El Popola Ĉinio'. Ankaŭ pri la historio, do, kial ne sekvu nin al la Vojo? La vojaĝ-linio kaj prezo estas ŝanĝebla laŭ via postulo.

Turisma Servo de Zhiyuan.

ZHIYAN INTERNACIA KOMPANIO
CN-710068 Xi'an, Chinio.
Rel/fakso: +86-29-841-2463. et

* * * *

A LATE SUMMER HOLIDAY IN MALTA

Members Jane and Brian Rayner write to tell of a very pleasant holiday to be had in Malta (the George Cross Island for those with long memories)

The Malta Esperanto Society has arranged the
La Oka Internacia Turisma Semajno

Will take place 2nd to 8th September 2001.

The cost for six nights of half-board and many excursions is 145 Maltese liros (equals about £217). Leaflet available from the office. Arthur Sly (Tel: 01462 685 055) is going and would be happy to join up with others.

* * * *

Li jam manĝis la kotleton, kiun la kelnero en la luksa resoracio rekomendis.

La kelnoro demandis al li afable: "Kiel vi trovis la kotleton, sinjoro?"

"Tre facile," li respondis, "Mi flanken metis la du pizojn, kiuj estis kun ĝi. Ĝi kuŝis sube."